

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint TELEFON 14 SZ.	Főmunkatársak KISS GYULA BERCSÉNYI JÓZSEF	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK	Megjelen vasárnap Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K

Az ország sorsa.

Akkora közönyben — úgy véljük — senki se leledzik ma, hogy a mutatkozó bizonytalanságok közepette s ahogy a haza egén sötét, viharfelhők gyülekeznek, — ne az aggodás sziv-szorongó érzése hatná át egész lényegét. Közállapotaink zavarosak és bizonytalanok. Évek óta tart ez az állapot s végét se láthatni.

Mi ebben a helyzetben azoknak teendője, akik a nemzettest dolgozó rétegét teszik?

A kérdéssel felelhetünk. Tovább dolgozni! Megmondta már Thukididesz is, hogy a hazát nem a földrajzi határ teszi, hanem a polgárok munkás keze. És bármint sötétedik is a látóhatár, alighanem annak a bölcs pusztasztórnai gányónak van igaza, aki a világ és a maga bajaira ezt a vigasztaló balzsamirt csepegtette „Valahogy csak lesz, mert úgy, hogy sehogyan se legyen, úgy még nem volt.“ Körülbelül ez a bölcs szentencia illik a mai helyzetre is. Egy a kívánatos, egyet kell minden embernek hűségesen betartani. Dolgozni.

Egy ország jóléte attól függ, hogy hány munkanapja van polgárainak. Bizonyos, hogy egy nemzetnek külső és belső békére van szüksége, hogy a nyugodt munka alkalmait élvezhesse, de az is bizonyos, hogy míg a forumon vitás közkérdések érlelődnek és ez a lelkek nyugalmát megháborgatja, nagy kárt aligha tehet ameddig a munka pörölye körül emberek sereglenek.

Az ország sorsa jó és balszerencsében is attól függ, hogy mily nagy a munka tisztelete. És e tekintetben nemzetgazdasági adatok igazolják: — nincs ok a buslakodásra. Az ország előre megy. Nem szünetel egy ága sem a munkának. És még a legérzékenyebb ponton a pénzügyi téren sincsen az abnormitásnak komoly jelensége. Kátyus az út, — úgy mondják, — de az ország szekere csak halad. Hiszen bizonyos ez a haladás gyorsabb is lehetne, de hogy nincs stagnáció, annak is örülünk. Nem is mondhatunk egyebet, mint amit Széchenyi nemzete jóvoltára kijelölt: dolgozni, munkálkodni. A költő próféta is. Éppen Széchenyiről való ódájában jósolja meg nemzetének Arany János,

hogy „a legnagyobb magyar“ az idők távlatában nő meg s leszen a magyarnak vezető géniusza.

Széchenyi irodalmi műveiben hirdetett ama megcsontosodott hite, hogy egy nemzet erős, független és szabad csak úgy lehet, ha fiainak mindegyikét komolyan áthatja a munkaszeretet, — mindinkább elfoglalja a sziveket. Látjuk is már Széchenyi tanításának gyakorlati eredményeit is. Amikor az ország sorsáról tépelődünk — hiszen ennél nincsen méltóbb tárgya a szálló gondolatnak, akármily vivásu és akármily foglalkozásu legyen a nemzet hű fia, — enyhülve és egyszersmind komoly elhatározással vallja a legnagyobb magyar elvét, de ne csak vallja, hanem kövesse is. Amint egyes ember életében vannak derűs s borús napok, így váltakoznak ezek a nemzetekre nézve is. A magyar történelem azt bizonyítja, hogy ezek a borús napok nálunk olykor szinte megállapodtak. De derűben és boruban a haza fiainak egy kötelesség jut: dolgozni és a jövőben bizva bizni.

Fohász

Mottó: E földön szeretni csak anyák tudnak (Eötvös)

Uram Teremtőm, nekem ne juttass semmit,
De neki minden minden földi jót megadj!
A hová keze ér: virágok nyílnak.
A hová szeme néz: olvadjon téli fagy.
Amit a lelke óhajt, mindaz teljesüljön.
Artó fegyver előtte porba hulljon.
— És nem leszek szegény, nem szomorú többé,
Csak Órá tekintsi, rá, áldva, mosolygón.

Oh Uram Teremtőm, juttass neki hosszú
Körülrjongott szép fehér öregséget.
Mert, mi vagyunk a test, az élettelen gép,
De ő a lélek, a lelketadó lélek.
Ha vihar jó: megvéd, ha botlunk: fölemlé;
S áld bár, vagy ostoroz, mi öreg gyerekek,
Mint biblia igéit hallgatjuk szavat,
Mert tudjuk, hogy igaz, mert tudjuk, hogy szeret.

E földön szeretni csak az anyák tudnak,
De úgy szeretni mint O — Uram! — egy se tud.
Oh, gazdag a gyermek, kinek e nagy szívből
A szeretetnek csak egy kis morzsája jut!
... A fészek megszükkült, kinőtt már belőle
A négy hangoszávu, pajkos lecskemadár,
De az édes, áldott, forró anyaszívhez
Melegedni azért sokszor vissza—visszajár.

M. Radich Jolán

Pistuka.

Irta: Szécsi Ferenc

A villamos vasuti kocszi a Városliget felé robogott.

Jobboldali szomszédom, egy nagyon kövér asszonyság, fekete viaszkosvászon-táskát tartott a kezében. A táskából egy kis kutyának a feje kandikált elő. A derék nő erőlyesen szorított engem a baloldali szomszédomhoz, az apró eb pedig minduntalan

a kezem után kapkodott. Bal szomszédom, egy fogyatékos ruházatu polgártárs, gyanus tartalmu csomagot tartott a térdén. Ennek a csomagnak tartalmát, a felém csapó illat után ítélve, érett sajtnak és hagymás kolbásznak véleményeztem.

Vegyes érzelmekkel néztem szét a kocsiban. Velem egy sorban egy fitosorrú felsőbb leányka mosolyogva olvasgattott egy könyvben, melynek a címlapját gondosan rejtgette. Arébb egy keleties arcu hordár ült, madárkalitkával, kávédarálóval és tollaspárnával a térdén. Mellette egy kis honvédhadnagy felváltva gyönyörködött a kardjában meg lakkcipőiben és időnkint a pisze kisasszony olvasmányába kacsintgatott. A sarokban egy öreg úr szundikált; pápaszeme az orra hegyére csúszott; észre is lehetett venni a szegény öreg savanyu ábrázatán, hogy nem lát álmában.

Szemben két fiatal apáca ült, szerényen lesütött szemekkel. Mellettük egy huncutarcu kis diák, aki édesiagyőperet rágicsált, egy pörgekalapos egyéniség, aki egy krájcáros újság mindennapos szenzációján szemmeláthatóan szörnyűködött és egy elegáns kis uriaszony, akinek a kocsikeréknagyságu kalapján óriási kék rózsák, lilaszínű eseresznyék és zöld kacsák bölintgattak és aki ibolyaillatu csipkekendőjét orrocskája alá szorítva, haragos tekinteteket vetett az ártatlan újságolvasóra, akit ugylátszott, sajt és kolbászesempészéssel gyanusított.

Ennek a társaságnak a szórakoztatásáról a vasut három aranyosipkás ellenőre gondoskodott. Ezek az urak ugyanis ötpercnyi időközökben egymás után érdeklődtek a jegyeink iránt és felváltva szidták a kalauzt.

A Rákóczi ut végén új utasok szálltak fel a kocsiba. Előbb egy hamisképű öreg dada, akinek dusan himzett hófehér atlaszköpeny volt a vállára borítva. A köpönyeg fodrai közül rózsaszínű babaarc bámészkodott ki a külvilágba. A dada után a németecsászár-bajszu kalauz, kacér és kézzelfogható előzenységgel egy bájos, szőke úriasszonyt segített fel a perronra.

A jövevények az apácák mellé telepedtek, akik még mindig lesütött szemekkel néztek szerteszt.

A csecsemő e lányos arcu kis mamája elpirult, mikor észrevette, hogy a benszülött utasok tekintete érdeklő, kíváncsi kedvveléssel pihen rajta. Halk, elfogult hangon kért jegyet. Finom, előkelő lényén meglátszott, hogy kínosan hat rá a kéréstlen közfigyelem. Ibolyaszínű szemei csak akkor ragyogtak fel, mikor mosolygó gyönyörűséggel nézett kicsi gyermekére, aki ijedten jártatta végig kerekre nyitott nagy, fekete, szemeit az utasokon.

A testes hölgy mutató ujjával kedveskedve szurkált a baba felé. Aztán hozzám fordult.

— Szép gyerek. Nekem is van már ilyen unokám.

Elismerően bölintottam. A leleplezett nagyanya pedig a dadát kérdezte: — Ugye leány?

Az öreg dada megvetéssel nézett végig a kövér asszonyságon és sértődötten felelt: Soh'se lány ez. Fiu.

Majd a szép mama felé fordulva hangos mérgeződéssel egészítette ki:

Hallotta a nagysága? Lánynak nézték a Pistukát. No csak az kéne!

A torzsai polgárok

Perczel Mór
48-as honvédtábornok
bonyhádi szobraért!

Bonyhádon, a Perczel-család ősi fészkeben szobrot állítanak a hőslékű 48-as honvédtábornoknak: Perczel Mórnak.

A torzsai polgári olvasókör, Schank Henrik elnökének indítványára egyhangulag 50 koronát szavazott meg a szobor céljaira.

A „Tolnamegyei Hírlap”ból vesszük ki az alább közölt érdekes levelet, melyet Schank Henrik ref. tanító, a polgári olvasóegylet elnöke, a Perczel szoborbizottsághoz intézett:

Tek. Perczel-szoborbizottság!

Midőn 1848-ban a magyar nemzet alkotmányos jogainak védelmére fegyverhez nyulni volt kénytelen, Torzsa község német ajku, de magyar érzelmű lakossága percig sem habozott, hanem nagy lelkesedéssel a magyar nemzethez csatlakozott.

A szomszédos községekben lakó, felizgatott szerbek ezt rossz szemmel nézték, haragudtak a torzsaiakra és kisebb-nagyobb csapatokban több ízben betörték községünkbe rabolni, de mindég visszaverettek. Ezért még nagyobb lett az ingerültség.

A szomszédos Urszentiván község szerb lakossága emiatt elhatározta, hogy egy előre meghatározott napon — külsegítséggel — Torzsát éjnek idején megtámadja, kirabolja és egészen felégeti. Ezen elhatározásukat megtudta egy Torzsáról odaköltözött és köztük lakó német ember és ez éjnek idején, hogy észre ne vegyék, az árokban csuszva-mászva, ezer veszély között, jött Torzsára és értesítette a torzsaiakat a szerbek szándékáról.

A szenttamási dicső győzelem után Perczel Mór tábornok hadtestét Ujvidék és Pirok vidékén vonta össze és fenti eset alkalmából is ott táborozott.

Az urszentiváni hír vétele után három torzsai ember lóháton elment éjjel Pirokra és kérte Perczel Mór tábornokot, hogy jöjjen a szorongatott helyzetben levő hazafias torzsaiak segítségére. Perczel Mór tábornok ismerte a helyzetet, egy őrnagyát küldte

egy dandárral a torzsaiak védelmére. Ez Kulpinon át jött Urszentivánra, ezt megtámadta, összelövöldözte és porrá égette és ezáltal Torzsát a megsemmisüléstől megmentette.

A lapokból tudomást szereztem arról, hogy Perczel Mór tábornoknak emlékét egy Bonyhádon emelendő szoborban akarják megörökíteni. Felhasználtam az alkalmat és a torzsai „Polgári olvasókör”-nek 1909. évi december 30-án tartott évi rendes közgyűlésén ismertettem a fent előadott tény, ismertettem röviden Perczel Mór, Torzsa megmentőjének hősi küzdelmét és kértem a tagokat, hogy az olvasókör anyagi helyzetéhez képest járuljon hozzá azon férfi szobrához, kinek községünk oly sokat köszönhet.

A kör tagjai kik hálával és kegyelettel gondoltak vissza Perczel Mór tábornok nemes tetteire, nagy lelkesedéssel fogadták szavaimat és az emelendő szoborra egyhangulag 50 koronát szavaztak meg, mely összeget posta útján már megküldtem.

Torzsa községet, mint erkölcsi testületet, szándékozom még felkérni, hogy hálája és kegyelele jelül járuljon hozzá szintén ezen nemes férfi szobrához.

Torzsa, 1910 január 4.

Hazafias üdvözzel

Schank Henrik
tanító, a polg. olv. elnöke

E nemes tett és szép levél nem maradhatott elismerés nélkül. Nehány nap múlva megérkezett Molnár Kálmán főgymn. tanár, a Perczel szoborbizottság elnökének következő levele:

Igen tisztelt Uram!

Hazafias örömmel vettem sorait és nagybecsű adományát. Sok fillérünk jött össze már, de szentebb, önzetlenebb mint az Önöké, még nem. Büszke örömmel tölti el a lelket, hogy hazafias nemetajku polgártársaink ily kitünő szellemi vezetővel dicsekedhetnek. Áldja meg Önt és a derék torzsaiakat a magyarok Istene.

Egy gyűjtőívet mellékelek, nem gyűjtés, hisz Önök már eleget tettek, hanem abból a célból, ha, esetleg tágabb ismeretsége körében az eszmének propagandát tudna csinálni.

A környéken mely községbe és kiknek küldhetnék gyűjtőívet?

Igéretét, hogy a politikai községgel is fog adományt megszavaztatni, hálával fogadom.*

A bizottság nevében fogadja igen tisztelt Uram őszinte köszönetemet.

Bonyhád, 1910 január 10.

Hazafias üdvözzel

Molnár Kálmán
főgymn. tanár, a Perczel
szoborbizottság elnöke

Oly szép és buzdító példa után, mint amelyet Torzsa község szolgáltatott, nem maradhatnak háttérben hazafias bács megyei községeink, melyek Perczel tábornok hősiességének oly sokat köszönhetnek!

*A község meg is szavazott már 100 koronát.

Kalikóbál a kulai kaszinóban.

Aki szombaton este a kulai kaszinó termébe lépett, az ugyancsak meg lehetett lepve a látottak által. A kaszinó prózai terme remekül feldíszítve, a falak borostyán girlandokkal ellátva, a terem szögleteiben pálmák, perzsa és egyéb szőnyegek, s mindez gyönyörűen kivilágítva mutatta a belépőnek, hogy itt valami rendkívüli dolog történik; ez a rendkívüli esemény a kulai nők által rendezett kalikóbál volt.

Hogy a bált nők rendezték, azt mindjárt meglehetett látni; ennyi fáradságot egy mulatság sikere érdekében csakis hölgyek képesek kifejtetni, s nem találunk elég dicséret jelzőt, amelylyel a sikert jellemezhetnők. A bál fényes volt. De minden dísznél, minden ragyogásnál szebb látványt képeztek a teremben megjelent hölgyek, kik bár egyforma szövetből, de azért sok változatban és izléssel készült ruháikban elragadó képet mutattak. Azt hisszük, hogy a dicséret legnagyobb fokát mondjuk azzal a kijelentéssel: a kulai hölgyek voltak a bálban. Istene! Ennyi szép asszonyt és leányt egy helyen — csak Kulán lehet látni. (N.B. Becsületszavunkra mondjuk, hogy nem a localpatriotizmus beszél belőlünk; a jelen volt férfivendégek is igazolták állításunkat.)

Ez egyszer azonban a kulai fiatal emberek gárdája is kitett magáért, igaz, hogy néhány vendég alaposan segített nekik; de hát a hölgyek táborában is volt néhány vendég, a szőke Duna hajjai mellől és máshonnan, akik ugyancsak hódoltak Terpsichore Istennőnek. Ha valamelyik jó ma-

A röstelkedő kis mama alig bírta lecsendesíteni a felháborodott matrónát.

Ezalatt a hadnagy azon erőlködött, hogy előrántsa a kézelőt és monoklit szorítson a szemébe. Az újságolvasó félretette a nyomtatásban füllesztő közvéleményt és ő is kacérkodni próbált e szemrevaló új utitársal. Sőt az az egyén is, aki a lehangoló illatokat terjesztette, barátságosan mosolygott a kis gyerekre, hogy a hájos mama figyelmét magára vonja. Csak a sunyi kis diák találta szükségesnek, hogy alattomban csunya arc-fintorgatással ijesszen rá a Pistukára.

Pistuka rémülettel meresztette szeméit a haszontalan nebulóra, aztán hirtelen leeresztette a szájauskáját sarkait és hatalmas bölgésre fakadt. Olyan kegyetlenül visított, hogy az utasok idegesen kapkodtak a füleikhez. A kövér asszonyság kis kutyája ugatni kezdett és minden áron ki akart ugarni a táskából. A szundításából följédt öreg urnak az orráról leesett a pápaszem. A nagykalapos dáma bosszusan pisszegetett. Sőt még a hordár is rosszalóan rázta a fejét.

— Nana Pistuka nem szabad sírni! — szólt a kicsikéhez, miközben esittitő mozdulattal emelgette a kalitkát.

Pistuka egy pillanatra elhallgatott, de csak azért, hogy rögtön újult erővel kezdjen megint az ordításba.

A szőke mama szörnyen röstelte a dolgot és a kajánul mosolygó dadával együtt fardozott azon, hogy a babát elhallgattassa.

Végre-valahára nagynehezen sikerült is a lecsöndesítés, még pedig egy csörgő segítségével, aminek a fehér csontnyelét Pistuka mohón kapta a szájába.

— Fogzik a baba, — szólt mély gordon-

kahangon és szakértő fejbólintással az improzálás nagyanya.

A vén dada kicsinyléssel nézett körül.

— Nem fogzik az. Csak nincsen hozzászokva mindenféle emberekhez.

Mindezek alatt a kis diák ártatlan arccal nézett ki az ablakon.

Egy darabig csönd volt a kocsiiban és már-már elpihent a felzavart közhangulat.

Egyszerre Pistuka ismét kerekre nyitotta szeméit és mereven reám szegezte azokat. Hirtelen földerült a pofácskája és boldog mosolygás terült el rajta. Aztán hangos örömrivalgással mutatott reám a csörgőjével.

— Papa! Papa!

Én diszkrét közönnyel és komoly tartással fogadtam a gyermek sajnós tévedését. De utitársaim közt a váratlan kijelentés felette derűs szenzációt keltett.

Először is a diákkamasz kacagta el magát hangosan és szemtelenül. Valóságosan fickándozott az elragadtatástól, pedig majd megfult a hirtelenül lenyelt édesfától. A hadnagnak a nevetéstől úgy szétnyult a szája, hogy a szeméből kiesett a monokli. Az apácák még mélyebbre sütötték le a szeméiket. A pisze felsőbb kisasszony hamiskás mosollyal iparkodott azon, hogy zavarba jöhessen. A hírlapolvasó köhögve puffogott bele az újságba. A rongyos ember pokoli mulatsággal csapta össze kezét úgy, hogy majd eljettette gyanusan illatozó portékáját. A hordár jókedvű röstelkedéssel csóválta a fejét meg a kalitkáját. A kövér és kiállhatatlan nagyanya és a nagykalapos delnő pedig egymásra mosolyogtak és felváltva majd a kis mamára, majd

pedig reám szegeztek szemérmetlenül kérdő tekinteteiket.

A fiatal asszony arcát sötét pir futotta el. Sajnálónivaló, de egyszersmind elragadóan kedves zavarban kezdett valamit keresgélni a retiküljében. Csak a vén dada szólt és maradt nyugodtan.

— Dehogyan Pistukám. Ez nem a papa. A papa dolgozik — a kaszinóban. De Pistuka nem tagított. Örömtől repesve nyújtogatta felém a karocskáit mintha minden áron az ölembe kívánkoznék és mind viharosabban ismételte hogy:

— Papa! Papa!

A dada szinte kicsinylően nézett rajtam végig.

— Furesza, pedig nem is hasonlít a nagyságos úrhoz. Annak különb az orra, meg tömöttebb a bajsza. Ugy-e nagysága?

A helyzet olyan tarthatatlanná kezdett válni, mint maga a fiucska. Pistuka ugyanis mind erélyesebb kiabálással kezdte követelni, hogy a karjaimba adják. Fickándozni, kapálózni, sivitani kezdett és majd kiugrott a köpenykéjéből. A haragos erőlködéstől rákvörös lett az arcockája és kis ökleivel szinte önkívületben csapkodott maga körül.

Az édesanyján meg a dadáján kívül az utitársaság valamennyi többi tagja is haszontalan iparkodott, hogy Pistukát lecsittsa.

Végre a kalauz, a kocsi rendjének hivatott öre, erélyes fellépéssel szólt bele az általános patáliába. Parancsoló mozdulattal fordult a dadához:

— Ugyan kérem adja már oda a gyereket ahhoz az úrhoz!

— Helyes! — kiállított fel az ideges öreg

A Szegedi Kenderfonógyár Részvénytársaság, Szegeden

a gazdaközönségtől bevált

nyers kenderkórót — egészséges minőségben, a hosszúság tekintetében minden osztályozás nélkül

7 kor. árban 100 kg.-ként, a termelő vasutállomásán waggonba rakva.

Ajánlatok közvetlenül a nevezett részvénytársasághoz intézendők.

thematikusnak eszébe jutna kiszámítani, hogy mekkora utat táncolt végig egyik másik hölgy, azt hisszük könnyen akkora távolság jönne ki, mint Kulától Palánka.

Természetes, hogy ekkora utakat rövid idő alatt nem lehet megtenni, így hát senki sem csodálkozik azon, hogy reggel 7 óra tájban még az egész társaság kitűnő hangulatban együtt volt. Ha ehhez még hozzá tesszük, hogy az első négyest 34 pár táncolta — óriási szám a kulai viszonyokhoz képest — akkor a kép teljes. Nem akarjuk a szokásos frázist használni, hogy „a legöregebb emberek sem emlékeznek” egy ilyen jól sikerült kulai mulatságra, de anynyi tény, hogy évekkal kell visszafelé mennünk, amíg egy ilyen sikerült mulatságot tárhatunk fel a visszaemlékezés fátyola alól. Kulai hölgyek! Gratulálunk s reméljük, hogy a kalikó mulatság csak kezdet volt, amelyet a többi ugyanily sikerű, avagy még sikerültebb est követni fog.

A mulatságon részt vett hölgyek névsora:

Özv. Borovánszky Gyaláné és leánya Irénke, Bétsch Jakabné, Berkovits Rezsóné, Dudás Fábiáné, Fürst Adolfné, Gergelyi Józsefné, Gerich Emmy k. a. (Petrőc) Dr. Göttche Frigyesné, Handler Frida k. a. (Ruma), Dr. Hilkené Lajosné, Dr. Holländer Dávidné, Kósa Györgyné és Annuska leánya, Dr. Kurtz Henrikné, Dr. König Somané, Löbl Ella k. a. (Palánka), Mezey Zsigmondné, Dr. Ormay Kálmáné, Dr. Ott Ferencné, Rádócy Ilonka k. a., Rémai Antalné, Magda, Irmuska és Mariska k. a., Dr. Schneider Károlyné és Gigi leánya, Váry Endréné, Vighart Edéné Ilonka leányával, Vighart Ernőné, Zwipp Ferenczné és leánya Ilonka.

A bál anyagilag is jól sikerült és a kulai szegény gyermekek részére, akiknek a javára rendeztetett a mulatság, 180 korona fog jutni.

úr. A társaság több tagja is élénken kezdett helyeselni, a vén dada mérgesen rángatta a vállait és a következő pillanatban Pistuka csakugyan a karjaimban pihent.

A baba tüstént abbahagyta a sirást, eszdesen zokogva simult hozzám és egyfolytában, boldogan gügyögte, hogy:

Papa . . . Papa . . . Papa . . .

Még ma is hiszem, hogy nagyon ostoba arcot vághattam, mikor a kicsikét tőlem telhető ügyességgel ringattam és dajkáltam, mert utitársaim nagy része viharos derűltséggel kísérte erőlködéseimet és még a két apáca is föltekintett és elmosolyodott.

Bár semmiképp sem éreztem magam hibásnak a sajátos helyzetben holmi lovasias tapintatból nem mertem a Pistuka anyjára nézni.

A pápaszemes öreg úr pedig csöndre intette a társaságot és a baba nemsokára elaludt karjaim közt.

Szerencsémre nem szállt föl időközben ismerős, aki odahaza elárulhatott volna; mert bizony felső női helyeken bajos lett volna igazolnom, hogy tulajdonkép milyen ártatlanul keveredtem én ebbe a pikáns kis kalandba. . . .

Amint kiértünk a Városligetbe, az alvó Pistukát nagy ovatossággal adtam vissza a dadájának.

A baba gyönyörű kis mamája elbájoló zavarban hebegte:

— Bocsánatot kérek . . . és nagyon köszönöm. . . .

Én pedig nagyot sóhajtvá gondoltam valamit, de csak annyit mondtam hogy:

— Ó, kérem, nagyságos asszony . . . Igazán nincs miért. . . .

Felülfizettek: Heincz Nándor 20 K, Mezey Zsigmond 10 K, tövisi Rác Béla 10 K, N. N. 5 K, Dr. Radich Tihamér 3 K, Dr. König Soma 5 K, Wighart Ernő 4 K, Gergelyi József 5 K, Knefely Nándor 2 K, Dr. Manheim Manó 1 K, Dr. Holländer Dávid 3 K, Váry Lajos 1 K, Dr. Kurtz Henrik 2 K, Dr. Ormay Kálmán 5 K, Dr. Göttche Frigyes 3 K, Hilkené Lajos, Löwy A. 5-5 K, Fürst A. 2 K, Szelig I. 2 K. Dr. Str.

HIREK

— **Eljegyzés.** Halász Jánosnak a kulai Hungaria szálloda tulajdonosának leányát, Hermin kisasszonyt, eljegyezte Pirithy Mátyás szállodatulajdonos, Szentesen.

— **Kinevezés.** Lantos József kulai m.kir. adóhivatali főtisztet a cs. és kir. közös hadügyminiszter a cs. és kir. 23. számú gyalogezredhez zászlóssá nevezte ki.

— **Meghívó.** A Kulai Dalárda 1910 február 7-én a polg. olvasóegyletben saját pénztára javára, táncal egybekötött álarcos, jelmezes, bohóc-estélyt rendez, melyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívja. Kezdeté este fél kilenc órákor. Belépődíj személyenként 2 K. Felülfizetéseket köszönettel elfogad és hirdalában nyugtáz.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter Buzás Fülöp bácsalmási és Vigh Aladár szabadkai kir. járásbírósi végrehajtókat kölesönösen áthelyezte.

— **Meghívó.** A Kulai Iparos Dalárda 1910 február 2-án részben a kulai rokkant iparosok alapja javára a Hungáriában táncal egybekötött jelmezes, farsangi estélyt rendez, melyre t. címet és b. családját tisztelettel meghívja. Kezdeté 8 órákor. Belépődíj személyenként 1 K. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirdalában nyugtáz. Jelmezes megjelenők kényelmére jegyek előre válthatók Krämer Márton elnökkel.

— **A Kulai Iparoskör** f. hó 30-án d.u. 2 órákor tartja évi rendes közgyűlését, melyre a t. tagtársakat ezennel meghívja. Ha a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, úgy a közgyűlés 31-én este 7 órákor fog megtartatni. Targyak: Elnöki jelentés. Az 1909 mérleg felolvasása és a felmentvény megadása feletti határozat. A számv. jelentése. Az 1910 évi költségvetés megállapítása. Lapok rendelése. Általános tisztújítás. Netáni indítványok.

— **A kulai polgári olvasókör** közgyűlése. F. hó 23-án tartotta meg a kulai polg. olvasókör rendes évi közgyűlését, melynek tárgysorozatában a tisztakar újboli megalakítása is volt. A közgyűlés megnyitása után Mezey Zsigmond kir. tanácsos meleg szavakkal emlékezett meg az elmúlt évben elhunyt tövisi Rác Györgyről aki, évek hosszú során át az olvasókör legbuzgóbb tagja volt és végrendeletében 2000 koronát hagyott azon célból, hogy ez az összeg gyümölcsöztessenek és annak idején a kaszinó részére belőle saját otthon alapíttassék. A közgyűlés ezen összegnek gyümölcsözölge leendő elhelyezését határozta el, azután Wighart Ede körelnök vezetése alatt hozzáfogott a tisztviselő kar megválasztásához. Elnök lett egyhangulag Mezey Zsigmond kir. közjegyző, aki immár 22 ik éve, hogy ezt a tisztséget betölti; alelnök Dr. Ormay Kálmán. A tisztikarban egyébként csupán egy változás történt, amennyiben Halász Mihály tanító — aki már 12 éve, hogy a kör jegyzője s most is megválasztott — nagy elfoglaltsága miatt arra kérte a közgyűlést, hogy mentse fel őt a tisztség alól; a közgyűlés erre egyhangulag Schmidt Ferenc kántort választotta meg jegyzővé.

† **Halálozás.** Csihás József körtési jegyző f. hó 27-én 46 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Csihás kiváló képzettségű tagja volt a vármegyei jegyzőknek, 16 évi hivataloskodása alatt a nép szeretetét, feljebbvalóinak elismerését sikerült megnyernie. Szorgalmas tisztviselő volt.

— **Közgyűlés.** A kiskéri mezőgazdák önszegély-egyesülete folyó évi február 13-án tartja XIX-ik évi rendes közgyűlését az iskolateremben.

— **Agyonlőtt földműves.** Pincédéről jelentik, hogy Zsigits Milán szerb suhanc hatlövetű golyóra töltött revolverrel lövöldözött az utcán. Dudin Simon ugyanoda való földműves figyelmeztette Zsigitset, hogy ne lövöldözzön, mert még valahogy kárt talál tenni valakiben. Zsigits a jó tanácsot azzal fogadta, hogy revolverét Dudinra fogta és elsütötte. A megölt legény hangos jajszóval összeesett és néhány perc múlva kiszenvedett. A tettest a csendőrség elfogta.

— **Eltűnt könyvek.** A zentai királyi járásbíróssággal történt meg az a furcsa eset, hogy eltűntek a vasuton a könyvei. Ugyanis a járásbírósság vezetője több kötni való könyvet küldött a múlt év végén Szabadkára egy könyvkötőnek bekötés végett. A könyvek elkészültek, fel is adták a vasutra, sőt annak megérkezéséről a járásbírósság is értesítve lett, de mikor haza akarták szállítani, a könyveket nem tudták megtalálni. A könyvek még most sem kerültek meg s a járásbírósságnál állandó miatta a zavar. Hogy ellopták-e a vasutról, vagy elvitték másfelé, azt még eddig nem tudták megállapítani.

— **Az ujverbászi munkás-dalegylet** február 3-án Méder vendéglőjében munkás bált rendez.

Anyakönyvi iratgyűjtők, nemzeti szalaggal, kaphatók Berkovits Márknál Kulán

6916 sz. 909.

Kula községélől

Hirdetmény.

Kula község a községi képviselő-testület 119/909 kgy. számú határozata értelmében egy csupán élő állatok mérésére alkalmas százados

marha mérleget

őhajt felállítani amely mérleg az egész mérőképességre fokozat és tolösullal vaskorlással, vasajtók és lépcsőzettel láttandó el és a hid 2 miliméter pléhlémezzel szegecselendő.

Nem átmenetileg hanem az 1907. évi V. tc. rajzainak megfelelő és ezen törvény értelmében hitelesített mérlegre tett ajánlat fogadtatik el.

A mérleg felállításáról, annak hitelesítéséről vállalkozó tartozik gondoskodni, és a vállalati ár csakis a hitelesítés után fog vállalkozónak kifizettetni.

Vállalkozó a vállalandó mérlegért 2 évi írásbeli felelősséggel tartozik.

Esetleg rajzzal ellátott bélyegmentes ajánlatok Kula község előjáróságához 1910 január 31-ig nyújtandók be.

Kula, 1910 január 14.

Kugler Béla
jegyző

2

Tyovin Ilija
bíró

Gabona árak: Budapestén:			
Buza	—	—	14.29
Zab	—	—	7.62
Tengeri	—	—	6.71
Kulán:			
Buza	—	—	13.60
Zab	—	—	6.75
Tengeri	—	—	5.80

2532 sz. kig. 909 Felsőkaból községe

Artézi kút fúrási hirdetmény.

Felsőkaból község képviselőtestülete egy artézi kút fúrását határozta el, szíveskedjenek ezen munkálatokkal foglalkozók ajánlataikat költségvetés és tervvel együtt 1910 február 28-ig alulírt előjárásához beküldeni.

Az előjárás az ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal, a község képviselőtestülete fogja ajánlatokra nézve határozatát meghozni.

Felsőkaból, 1910 január 25.

Szaghmeiszter jegyző 1-2 Acsanszki Szevan bíró

2104 sz. 909

Kútfurási hirdetmény

Felsőszentiván község (Bácsmege, bajai járás) egy artézi és egy mély fúrású kutat szándékozik előállítani, szíveskedjenek ezen munkálatokkal foglalkozók ajánlataikat költségvetés és tervvel együtt 1910. február 15-ig az előjárásához beküldeni.

Az előjárás az ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal, a község képviselőtestülete fogja ajánlatokra nézve határozatát meghozni.

Felsőszentiván 1910 január 15.

Szedressy jegyző 2 Csernák Mihály bíró

A bácsalmási járás főszolgabírájától
394 sz. kig. 910

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásának székhelyén, Bácsalmás községben, lemondás folytán üresedésben levő

községi II. orvosi állásra

pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni akaró orvostudorokat, hogy az 1908: XXXVIII. tc. 7. §-ban előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám 1910 március 1-ig adják be.

Ezen állás javadalmazása a következő:

- 1) Kézpénzfizetés évi 1400 K.
- 2) Az 1908: XXXVIII. tc. rendelkezései értelmében megállapítandó lakbér, rendes látogatási és műtétdíjak, valamint távolsági díj.
- 3) A szólobeli illetőleg külterületi vagyontalan betegek látogatásaiért a községi szabályrendelet értelmében vagy a községi közpénztárból fizetendő 200 K fuvaratalány, vagy a község által kiszolgáltatandó fuvar természetben.

Az állással járó hatáskört a jelenleg jóváhagyás alatt álló községi szabályrendelet intézkedései körvonalazzák. A választás határnapjának kitűzése iránt utólag fogok intézkedni.

Bácsalmás, 1910 január 21.

1-2

Koller Oszkár
főszolgabíró

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!

Szabadalmazott

2-5

“WILLAX” KÁVÉKOCKA

forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt. Darabja 4 fillér.

Elkészítés Fekete kávé: a kocka 1 deci forró vízben feloldandó.

módja:

Tejes kávé: a kocka 2 deci forró tejben feloldandó.

Kapható: Treuer György vegyeskereskedésében Kulán, Széchényiút 730

267 sz. 1910

Árverési hirdetmény

Kula község kórház alap tulajdonát képező és a kulai 88 sz. tkvi betétben A† 10 sor 3430 hrsz. alatt felvett 3 hold 422 ööl szántó föld a község képviselőtestületének 83/kgy. 1909 számú véghatározata értelmében 12 házhelylyé felparcellázva a helyszínen 1910. január 31-én d.e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek örök áron eladatik.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők — kikiáltási ár 500 K — bánatpénz 50 K parcellánként.

Kula 1910 jan. 17.

Kugler Béla jegyző 2 Tyovin Ilja bíró

Ifj. Ábel József, férfi és női angol szabó Kula :: (Szt-István-utca)

Készít angol és francia szabás szerint modern kivitelben női téli és tavaszi palletonokat; férfi sport utcai és alkalmi ruhákat: u. m. smoking, jaquet, salon és frakköltönyöket.

5976 tkvi 909

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hack és Krämer cég végrehajthatónak Magyarev Szevan végrehajtást szenvedő elleni 5420 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék, a kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság területén levő a kulai 1859 sz. betétben Al. 1 sorsz. 2085 1 hrsz. 168 ööl területű kert és a 2 sorsz. 2086/1 hrsz. 117 ööl területű 624 ö. sz. a ház 2052 K ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlanok 1910 március 26-án d. u. 3 órakor a kir. jbiróság helyiségeiben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb áron alul el nem adatik.

Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 206 K-t kézpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-cikk 42. §-ban árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1910 január 12.

PETNEHÁZY kir. albiró

A bácsalmási járás főszolgabírájától

456 sz. kig. 910

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásához tartozó Tataháza és Mátételke községekből álló, Tataháza székhelylyel alakított közegészségügyi körben a

körorvosi állásra

ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni akaró orvostudorokat, hogy az 1908: XXXVIII. tc. 7. §-ban előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám 1910 március 1-ig adják be.

Ezen állás javadalmazása a következő:

- 1) Kézpénzfizetés évi 1600 K.
- 2) Az 1908: XXXVIII. tc. rendelkezései értelmében megállapítandó lakbér, rendelési, látogatási és műtétdíjak, valamint távolsági díj.

Tartozik a körorvos Mátételke községet hetenkint egyszer látogatni, mely alkalommal a község ingyen kocsit bocsát rendelkezésére.

Tartozik a községek által vagyontalanoknak és fizetésekteleneknek igazoltakat ingyen gyógykezeltetni és az 1908: XXXVIII. tc. 9. §-ban felsorolt teendőiket ellátni.

Köteles kézigyógytár jogáért folyamodni és ezt működése tartamáig fenntartani.

A választás határnapjának kitűzése iránt utólag fogok intézkedni.

Bácsalmás, 1910 január 22.

Koller Oszkár
főszolgabíró

1-2

647 ex. 910

Pályázati hirdetmény

Bácsfeketehegy községben üresedésbe jött községi irnoki állásnak esetleg községi irnok-végrehajtói állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állások javadalmazása és pedig:

1. Irnoki állás 800 K
2. Irnok-végrehajtói állás 600 K havi előleges részletekben a községi pénztárból.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy sajátkezűleg írt szabályszerűen felszerelt kérvényeiket az állás megjelölésével hozzám 1910 február 15-ig annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Topolya, 1910 január 20.

1-2

Császár főszolgabíró